

Znak: WZPS-5.431.3.24.2024.JP
Szczecin, 20.02.2025 r.

Pan
Krzysztof Frankenstein
Burmistrz Miasta Sławno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 16 – 19 grudnia 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Mieście Sławno. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Miejskiego w Sławnie przy ul. Marie Curie-Skłodowskiej 9 oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie przy ul. Romualda Mielczarskiego 1. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia nr 128/2024 z dnia 18 listopada 2024 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniach 7 – 9 grudnia 2021 r. w Mieście Sławno, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 19 grudnia 2024 r.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miejskim w Sławnie i w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie, a także wyjaśnień udzielonych przez Burmistrza Miasta Sławno oraz Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych i Edukacji w Urzędzie Miejskim w Sławnie i kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie na podstawie upoważnień z 5 grudnia 2024 r. Akta kontroli str. 1 – 35

Działalność Miasta Sławno w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Burmistrzem Miasta Sławno jest pan Krzysztof Frankenstein. Kierownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie jest pani Dominika Wróbel. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na powyższych stanowiskach.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Miasto Sławno następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w Mieście Sławno, na dzień kontroli, dwie rodziny, u których pracownik socjalny zdiagnozował w wywiadzie środowiskowym niewydolność opiekuńczo – wychowawczą nie były objęte wsparciem asystenta.

Analizie poddano jeden ww. przypadek:

pozycja 1, tabela 2 – [tekst wyłączony z jawności]. W 2020 r. został przeprowadzony wywiad w rodzinie w związku [tekst wyłączony z jawności]. Brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny pod kątem przydzielenia jej asystenta po zdiagnozowaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie. Z uwagi na fakt, że sytuacja ta miała miejsce przed okresem objętym kontrolą nie podlega ona ocenie.

Z pisma z [tekst wyłączony z jawności] dotyczącego sytuacji w rodzinie skierowanego do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie wynika, że [tekst wyłączony z jawności]. Nie jest on objęty wsparciem asystenta i nie widzi potrzeby korzystania z takiej formy pomocy. Brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego po stwierdzeniu [tekst wyłączony z jawności] trudności opiekuńczo-wychowawczych ([tekst wyłączony z jawności]). Stanowi to naruszenie art. 11 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Brak udokumentowania odmowy wsparcia asystenta przez ojca. Brak dokumentowania wizyt pracownika socjalnego w środowisku. Dokumentacja pracy z rodziną prowadzona nierzetelnie.

Kierownik ośrodka wyjaśnił, że analizę sytuacji rodziny opisano w wywiadach środowiskowych z [tekst wyłączony z jawności], a wizyty w środowisku dokumentowane były jedynie w formie pism informujących o funkcjonowaniu rodziny kierowanych do Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo -Wychowawczych w Darłowie (brak osobnych notatek służbowych). Rodzina była systematycznie monitorowana, wspierana i motywowana do podjęcia efektywnej współpracy - bezskutecznie. Udzielano pomocy w formie specjalnych zasiłków celowych oraz rodzina wielokrotnie otrzymywała nieodpłatnie drewno opałowe z wycinki miejskiej. Wywiad środowiskowy w rodzinie [tekst wyłączony z jawności] nie został sporządzony, jednak rodzina była pod stałą kontrolą pracownika socjalnego, objęta wsparciem. Kierownik ośrodka poinformował, że w czasie wizyt w środowisku zamieszkania rodziny pracownik socjalny proponował wsparcie asystenta w dniach: [tekst wyłączony z jawności]. Mimo wielokrotnej ustnej propozycji objęcia rodziny wsparciem asystenta pan nie chciał skorzystać z pomocy i każdorazowo odmawiał. W dniu [tekst wyłączony z jawności] wpłynęło do ośrodka pismo z Urzędu Miejskiego w Sławnie dotyczące niepokojących problemów wychowawczych z córką z prośbą o

wgląd w sytuację rodziny. [tekst wyłączony z jawności] ośrodek wystąpił do sądu o wgląd w sytuację dziecka.

Z analizy przedłożonej w czasie kontroli dokumentacji pracy z rodziną wynika, że w okresie od 01.12.2022 r. do 03.04.2023 r. brak prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka, co stanowi naruszenie art. 176 pkt. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kierownik ośrodka wyjaśnił, że w ww. okresie pracownik monitorował rodzinę, odbywał wizyty w środowisku, prowadził rozmowy wspierające i motywował do współpracy z asystentem. Ponadto, poinformował, że wywiad środowiskowy pod kątem niewydolności opiekuńczo-wychowawczej w rodzinie nie został przeprowadzony z powodu błędnej interpretacji przepisów. Po ustnym zaproponowaniu wsparcia asystenta i uzyskaniu kategorycznej odpowiedzi odmownej pracownik uznał przeprowadzenie wywiadu i udokumentowanie faktu odmowy w formie pisemnej za bezzasadne, a za dokumentowanie wizyt w środowisku i pracy z rodziną uznał pisemne informacje o funkcjonowaniu rodziny przekazywane do placówki.

Zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Za rodziny, które znalazły się w sytuacji kryzysowej należy uznać m. in. te, w których wystąpiła przemoc, problem uzależnienia lub zaistniały inne trudne sytuacje mogące mieć wpływ na funkcjonowanie rodziny (np. śmierć w rodzinie, nagła choroba, próba samobójcza).

W kontrolowanym okresie, na terenie gminy prowadzono procedury „Niebieskie Karty” w 2 rodzinach, które nie miały przyznanego asystenta rodziny, ani dzieci w pieczy zastępczej (w tym w jednym przypadku w rodzinie występował dodatkowo problem uzależnienia i na dzień kontroli nadal były prowadzone trzy ww. procedury - dwie rozpoczęte po 21 czerwca 2023 r.).

Przenalizowano sytuację ww. rodzin. W przypadkach tych stwierdzono, że po pozyskaniu informacji o trudnościach w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego w rodzinach. Stanowi to naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W powyższych przypadkach była złożona rodzinie propozycja wsparcia asystenta. W jednym przypadku (pozycja 2, tabela 6) przedłożono oświadczenie rodziny, w którym stwierdza ona, że nie oczekuje pomocy w formie wsparcia ze strony asystenta rodziny, a będzie współpracowała z pracownikiem socjalnym, psychologiem szkolnym oraz poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że rodzina na spotkaniu grupy roboczej odmówiła współpracy z asystentem rodziny. W przypadku drugiej rodziny (pozycja 1, tabela 6), w której dodatkowo wystąpił problem uzależnienia w wywiadzie z [tekst wyłączony z jawności] przeprowadzonym na okoliczność udzielenia pomocy finansowej zaproponowano wsparcie asystenta - matka odmówiła. Brak udokumentowania odmowy na piśmie. Również w notatce służbowej z wizyty [tekst wyłączony z jawności] jest informacja o propozycji wsparcia asystenta - nie przedłożono pisemnej odmowy rodziny.

W jednym przypadku (pozycja 2, tabela 6) prowadzono monitoring sytuacji dziecka po zakończeniu procedury, a w przypadku rodziny, w której dodatkowo wystąpił problem

uzależnienia (pozycja 1, tabela 6) nie prowadzono monitoringu od marca do 18.09.2019 r. Z uwagi na fakt, że sytuacja ta miała miejsce przed okresem objętym kontrolą nie podlega ona ocenie.

Podczas kontroli pouczono, aby pozyskiwać od rodziny odmowę na współpracę z asystentem rodziny w formie papierowej.

Akta kontroli str. 36 – 37, 55 - 57, 157 – 209

2. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte wsparciem asystenta rodziny.

Na dzień kontroli w gminie zatrudniony był jeden asystent rodziny, który obejmował wsparciem 13 rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15”. W związku z tym należy stwierdzić, że na dzień kontroli liczba asystentów w Mieście Sławno była adekwatna do potrzeb gminy.

W okresie objętym kontrolą, w gminie były 32 rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny. Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej 9 przypadków rodzin objętych wsparciem asystenta w kontrolowanym okresie (pozycje: 2, 16, 18 - 20, 24, 25, 27, 28, tabela 3), w tym 5, z którymi asystent zakończył współpracę.

Przeanalizowano sposób przydzielenia asystenta rodzinom. We wszystkich przypadkach przyznanie asystenta rodzinie następowało po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego. W czterech przypadkach (pozycje: 16, 19, 20, 24, tabela 3) brak wyrażenia zgody jednego z rodziców/partnerów na współpracę z asystentem.

Analizie poddano 16 planów pracy z rodzinami i 4 aktualizacje planów opracowanych w okresie objętym kontrolą. Zawierały one wszystkie elementy wymagane ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Sześć planów było sporządzonych po ponad miesiącu od daty przyznania rodzinie asystenta.

W czterech przypadkach (pozycje: 18, 19, 25, 27, tabela 3) sześć planów i trzy modyfikacje planów było sporządzonych w konsultacji z innym pracownikiem socjalnym niż ten, który przeprowadził wywiad środowiskowy w rodzinie, co wynikało ze zmiany pracownika socjalnego lub zmiany jego rejonu.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Analizie poddano 28 ocen, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. W czterech przypadkach (pozycje: 16, 18, 27, 28, tabela 3) stwierdzono przekroczenie terminu dokonania okresowych ocen określonego w przepisach o 6, 8, 9 i 12 dni. Stanowi to naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że asystent wyliczył datę dokonania okresowej oceny sytuacji rodziny od dat jego wejścia w środowisko zamieszkania rodziny lub od daty sporządzenia oceny sytuacji rodziny.

Oceny każdorazowo były przekazywane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

W pięciu analizowanych przypadkach (pozycje: 2, 16, 18, 19, 27, tabela 3) zakończono współpracę z asystentem. W dwóch przypadkach był prowadzony monitoring sytuacji rodziny (pozycje: 16, 18, tabela 3), w tym w jednym przypadku przez asystenta rodziny (brakowało udokumentowania współpracy z instytucjami na rzecz dziecka i rodziny), a w drugim przez pracownika socjalnego. W trzech przypadkach (pozycje: 2, 19, 27, tabela 3) nie prowadzono monitoringu, w dwóch ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny poza gminę - wysłano pisma do właściwych ośrodków pomocy społecznej, a w jednym ze względu na uzyskanie przez dziecko pełnoletności.

Podczas kontroli wskazano, aby:

- jeżeli asystent przydzielony został rodzinie i pracuje z całą rodziną pozyskiwać zgody na wsparcie asystenta od obojga rodziców/partnerów,
- plany pracy z rodziną sporządzać bez zbędnej zwłoki od objęcia rodziny asystenturą,
- plany pracy z rodziną, w których działaniami objęci są obydwój rodzice/partnerzy, konsultować z obojgiem z nich,
- monitoring sytuacji rodziny po zakończonej asystenturze prowadzić w sposób rzetelny, również z wykorzystaniem informacji ze środowiska zewnętrznego rodziny.

Praca asystenta została poddana analizie także pod względem merytorycznym:

1. pozycja 16, tabela 3 – brak dokumentacji potwierdzającej współpracę asystenta z Regionalnym Centrum Kryzysowym w Sławnie. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że asystent rodziny pozyskiwał informacje o rodzinie telefonicznie. W dokumentacji brak informacji o obserwacjach asystenta w zakresie relacji panujących w rodzinie. Brak godzin wejść asystenta w środowisko zamieszkania rodziny.
2. pozycja 18, tabela 3 – brak dokumentacji potwierdzającej współpracę asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym i poradnią psychologiczno-pedagogiczną. W dokumentacji brak informacji o obserwacjach asystenta w zakresie relacji panujących w rodzinie.
3. pozycja 20, tabela 3 – brak dokumentacji potwierdzającej współpracę asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym. W dokumentacji brak informacji o obserwacjach asystenta w zakresie relacji panujących w rodzinie. Brak godzin wejść asystenta w środowisko zamieszkania rodziny.
4. pozycje: 19, 24 i 27, tabela 3 – w dokumentacji brak informacji o obserwacjach asystenta w zakresie relacji panujących w rodzinie. Brak godzin wejść asystenta w środowisko zamieszkania rodziny.
5. pozycje: 25 i 28, tabela 3 – brak godzin wejść asystenta w środowisko zamieszkania rodziny.

W jednym przypadku (pozycja 2, tabela 3) brak uwag w powyższym zakresie.

Podczas kontroli pouczone, aby asystent rodziny:

- dokumentował godziny wejść w środowisko zamieszkania rodziny,
- dokonywał obserwacji i spostrzeżeń na temat tego, jakie relacje panują w rodzinach,
- rzetelnie dokumentował współpracę i współpracował z podmiotami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W kontrolowanym okresie w gminie nie było rodzin, które chciały skorzystać ze wsparcia asystenta w ramach ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”⁴.
Akta kontroli str. 36, 38 – 47, 58 – 156

3. Rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało łącznie 37 dzieci z 29 rodzin (12 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą).

Na dzień kontroli, w Mieście Sławno sześć rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej było objętych wsparciem asystenta. Z analizy przedłożonych dokumentów wynika, że przyczyną braku wsparcia asystenta w dwudziestu jeden rodzinach było:

- odmowa współpracy z asystentem przez rodzinę (6 rodzin),
- zamieszkiwanie rodziny poza terenem miasta lub poza granicami kraju (4 rodziny),
- rodzina nieznana ośrodkowi, nie korzysta z pomocy ośrodka (2 rodziny),
- zamieszkiwanie matki poza terenem miasta lub poza granicami kraju, odmowa współpracy z asystentem przez ojca (2 rodziny),
- zamieszkiwanie ojca poza terenem miasta, odmowa współpracy z asystentem przez matkę (1 rodzina),
- zamieszkiwanie matki poza terenem miasta, odmowa współpracy z asystentem przez ojca i jego pobyt w szpitalu (1 rodzina),
- rodzice nie żyją (1 rodzina),
- zamieszkiwanie ojca poza terenem miasta, matka nie żyje (1 rodzina),
- zamieszkiwanie matki poza terenem miasta, pobyt ojca w zakładzie karnym (1 rodzina),
- ojciec nieznany, matka ubezwłasnowolniona (1 rodzina),
- ojciec nieznany, odmowa współpracy z asystentem przez matkę (1 rodzina).

W dwóch przypadkach rodziny były wcześniej objęte asystenturą, która została zakończona.

Analizie poddano sytuację ośmiu rodzin z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej – pozycje: 1, 2, 5, 21, 25, 27 - 29, tabela 5:

1. pozycja 1, tabela 5 – [tekst wyłączony z jawności], w czterech notatkach służbowych z wizyt w środowisku pracownika socjalnego ([tekst wyłączony z jawności]) jest informacja o propozycji asystenta i odmowie matki, która nie będzie się ubiegała o powrót córki z pieczy zastępczej. Brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia matce asystenta przed 2024 r. W aktach rodziny brak udokumentowania odmowy rodziny na piśmie przed [tekst wyłączony z jawności]. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że rodzina nie wyraziła zgody na współpracę i odmówiła złożenia pisemnego oświadczenia.

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).

2. pozycja 2, tabela 5 - z notatki pracownika socjalnego wynika, że w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej matce zaproponowano wsparcie asystenta – nie wyraziła zgody i poinformowała, że w najbliższym czasie planuje zmianę miejsca zamieszkania. W aktach rodziny brak udokumentowania odmowy matki na piśmie. Brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że matka nie zgodziła się na przeprowadzenie wywiadu. W dokumentacji rodziny brak informacji dotyczących ojca dziecka.
3. pozycja 5, tabela 5 – matka dziecka zamieszkuje poza terenem miasta Sławno. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że ojcu dwukrotnie ustnie zaproponowano pomoc w formie asystenta rodziny - nie wyraził zgody na współpracę i odmówił złożenia pisemnego oświadczenia. W aktach rodziny brak udokumentowania propozycji asystentury i odmowy ojca na piśmie. Brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami brak było możliwości przeprowadzenia wywiadu, ponieważ klienta nie można było zastać pod wskazanym adresem. [tekst wyłączony z jawności]. Kierownik wyjaśnił, że brak możliwości odtworzenia dokumentacji rodziny ponieważ pracownik, któremu podlegała rodzina nie pracuje w ośrodku.
4. pozycja 21, tabela 5 – rodzice po umieszczeniu dziecka w pieczy zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, matka [tekst wyłączony z jawności] przebywa poza terenem miasta Sławna. W piśmie [tekst wyłączony z jawności] do centrum usług społecznych jest zapis, że ojciec został poinformowany przez pracownika socjalnego o możliwości współpracy z asystentem celem sprawowania opieki nad dzieckiem - odmówił. W aktach rodziny brak udokumentowania odmowy rodziny na piśmie. Brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że rodzina nie wyraziła zgody na przeprowadzenie wywiadu oraz na współpracę z asystentem i nie złożyła podpisu na dokumencie odnośnie odmowy.
5. pozycja: 25, tabela 5 - w aktach rodziny brak dokumentowania zgłoszeń o zaniechaniu [tekst wyłączony z jawności], a po powzięciu informacji o trudnościach opiekuńczo-wychowawczych brak przeprowadzenia wywiadu w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta. Brak dokumentowania wizyt w środowisku. W aktach rodziny brak informacji o matce dzieci. Brak dokumentowania odmowy wsparcia asystenta rodziny na piśmie. Dokumentacja pracy z rodziną prowadzona nierzetelnie. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że ww. zgłoszeń dokonywano telefonicznie anonimowo i były one przyjmowane przez różne osoby. W związku z dynamicznie rozwijającą się sytuacją oraz niezwłocznie podjętymi działaniami polegającymi na wizycie w środowisku pracownicy socjalni nie sporządzili z tego zdarzenia żadnej notatki służbowej, a niezwłocznie sporządzili informację do sądu o wgląd w sytuację rodziny oraz poprzez kontakt telefoniczny zwrócili się z prośbą do policji o monitoring rodziny. Rodzina ustnie odmówiła jakiegokolwiek wsparcia. [tekst wyłączony z jawności]. Ustalono, że pracownik proponował rodzinie wcześniej pomoc w formie asystenta, ale rodzina nie skorzystała z proponowanej pomocy odmawiając złożenia oświadczenia na piśmie. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że pracownik socjalny, który zajmował się wówczas rodziną nie pracuje już w ośrodku, a kolejny, który przejął rodzinę

zapropował na wizycie pomoc rodzinie, ale matka nie chciała żadnej pomocy oraz nie wyrażała zgody na współpracę z asystentem informując jednocześnie, że będzie zmieniać miejsce zamieszkania. W związku z tym, że rodzina nie wykazywała żadnej chęci współpracy z pracownikami, po powrocie ze środowiska, w tym samym dniu pracownik socjalny skierował pismo do sądu z prośbą o wgląd kuratora.

6. pozycja: 27, tabela 5 – po umieszczeniu dziecka w pieczy ojciec przebywał na terenie miasta Sławno [tekst wyłączony z jawności], matka dziecka zamieszkuje poza terenem miasta. W czasie wizyty pracownika socjalnego w środowisku [tekst wyłączony z jawności] ojciec nie wyraził zgody na wsparcie asystenta tłumacząc się planami zmiany miejsca zamieszkania, odmówił napisania oświadczenia dotyczącego odmowy wsparcia asystenta rodziny (odmowa ustna). W aktach rodziny brak udokumentowania odmowy ojca na piśmie. Brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że rodzina nie wyraziła zgody na współpracę i odmówiła złożenia pisemnego oświadczenia oraz nie wyraziła zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Według informacji pracownika socjalnego nie zakładanoteczki rodziny i nie gromadzono dokumentacji w związku z tym, że ojciec na terenie miasta Sławno przebywał tylko [tekst wyłączony z jawności] oraz nie było możliwości współpracy z rodziną.
7. pozycja: 28, tabela 5 – przed umieszczeniem dziecka ([tekst wyłączony z jawności]) w pieczy zastępczej pedagog szkolny w czasie rozmowy [tekst wyłączony z jawności] informował o jego sytuacji, tj.: [tekst wyłączony z jawności] oraz o tym, że szkoła zamierza o sytuacji poinformować sąd. W czasie dwukrotnych wizyt pracownika socjalnego w środowisku matka odmawiała wsparcia asystenta. W aktach rodziny brak udokumentowania odmowy na piśmie. Po powzięciu informacji o trudnościach opiekuńczo-wychowawczych brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta.
8. pozycja: 29, tabela 5 – po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej matka zrzekła się władzy rodzicielskiej, ojciec nieznan. W czasie dwukrotnych wizyt w środowisku po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej zaproponowano matce wsparcie asystenta rodziny w celu pracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny – matka odmówiła wsparcia na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem. W aktach rodziny brak udokumentowania odmowy wsparcia asystenta rodziny na piśmie w celu pracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny. W czasie kolejnej wizyty pracownika socjalnego matka również odmówiła podpisania braku zgody na wsparcie asystenta - brak udokumentowania odmowy. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że w czasie wielokrotnych wizyt w środowisku pod wskazanym adresem nikogo nie zastano, pani nie korzystała z pomocy ośrodka. Dopiero w czasie wizyty w [tekst wyłączony z jawności] zastano w domu matkę i zaproponowano jej wsparcie asystenta - nie wyraziła zgody na taką formę pomocy oraz poinformowała, że nie chce ubiegać się o opiekę nad dzieckiem i nie życzy sobie więcej wizyt w środowisku. Również w czasie kolejnej wizyty poinformowała, że odmawia pomocy w formie asystenta i nie będzie podpisywała żadnych dokumentów ani starała się o odzyskanie opieki nad dzieckiem. Wywiad środowiskowy pod kątem niewydolności opiekuńczo-wychowawczej w rodzinie nie został przeprowadzony, ponieważ pani

odmówiła wpuszczenia pracownika socjalnego do mieszkania i podpisania jakichkolwiek dokumentów włącznie z wywiadem środowiskowym.

Na podstawie analizy ww. przypadków po raz kolejny stwierdzono nw. nieprawidłowości:

- brak przeprowadzania wywiadu środowiskowego w rodzinie pod kątem zasadności przydzielenia asystenta,
- nierzetelne prowadzenie dokumentacji (w tym brak informacji dotyczących jednego z rodziców, brak dokumentowania zgłoszeń o zaniedbywaniu dzieci i złej sytuacji rodzinnej oraz wizyt w środowisku zamieszkania rodziny).

Podczas kontroli pouczono, aby dokumentować propozycje asystentury i odmowy składania przez rodzinę oświadczeń oraz pozyskiwać od rodzin odmowy na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w formie papierowej.

Dokonano analizy szczegółowej dokumentacji dwóch rodzin z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej objętych asystenturą (pozycje: 19, 28, tabela 5). W przypadkach tych plany pracy z rodziną były sporządzane zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie ośrodek otrzymał 158 zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W 103 z nich uczestniczył asystent rodzin lub pracownik socjalny (w tym w 55 zdalnie). W pozostałych 55 posiedzeniach brak udziału wynikał z choroby pracownika, pandemii lub faktu, że zaproszenie dotarło po terminie posiedzenia. W 42 przypadkach, po uprzednim kontakcie telefonicznym z instytucją zapraszającą i ustaleniem braku konieczności udziału osobistego pracownika w posiedzeniu – pracownicy udzielili dodatkowo informacji o rodzinie w formie pisemnej, a w 13 przypadkach telefonicznie.
Akta kontroli, str. 48 – 55, 89 – 95, 135 – 144, 168 – 203, 323 – 324

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że Miasto Sławno zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii i pomocy prawnej. W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym do spraw uzależnień i przemocy:

- zajęcia grupowe edukacyjno-motywacyjno-wspierające dla osób uzależnionych prowadzi konsultant ds. uzależnień, socjoterapeuta we wtorki w godzinach 15.00 - 18.00,
- konsultacje z radcą prawnym odbywają się w środy w godzinach 15.00 - 18.00,
- zajęcia indywidualne motywacyjno-wspierające dla osób uzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy prowadzi konsultant ds. uzależnień, socjoterapeuta w czwartki w godzinach 15.30 - 18.00,
- konsultacje psychologiczne odbywają się w piątki w godzinach 15.00 - 18.00,
- zajęcia indywidualno-edukacyjno-motywacyjno-wspierające dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych i

uzależnień behawioralnych prowadzi psychoterapeuta uzależnień, specjalista ds. przemocy w piątki w godzinach 15.00 - 18.00,

- spotkania grupy AA prowadzi konsultant ds. uzależnień, socjoterapeuta w piątki w godzinach 18.00 - 20.00.

Uczniowie szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Sławno objęci są opieką szkolnych pedagogów i psychologów.

Informacje o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego znajdują się na stronie www.slawno.pl, na drzwiach Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Sławnie. Akta kontroli, str. 321 - 322

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

W Mieście Sławno funkcjonuje jedna placówka wsparcia dziennego „Nasze Wspólne Gniazdo” w formie opiekuńczej utworzona na podstawie zarządzenia Nr 37 a/2006 Burmistrza Miasta Sławno z dnia 31 sierpnia 2006 r. Kierownik placówki spełniał wymogi określone w art. 25 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Lokal, w którym funkcjonuje placówka wsparcia dziennego posiada pozytywną opinię Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Sławnie, oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sławnie w zakresie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego, do czego obliuguje art. 18b ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli, str. 210 – 217

6. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniach 7 – 9 grudnia 2021 r. w Mieście Sławno.

Ocena realizacji zaleceń wydanych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 20 stycznia 2022 r.:

- **znaczące:**

- 1) *przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować osoby pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze, o którym mowa w art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym; W okresie objętym kontrolą zatrudniano dwie nowe osoby na stanowisku asystenta rodziny. Osoby te zostały zweryfikowane pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze, o którym mowa w art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym przed nawiązaniem stosunku pracy – **zalecenie jest realizowane.***

- **zwykłe:**

- 1) *zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych programów wspierania rodziny w myśl art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; Uchwałą Nr XXXVI/226/2021 Rady Miejskiej w Sławnie z 29 grudnia 2021 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście Sławno na lata 2022-2024. Poprzedni program obowiązywał do końca 2021 r. Oznacza to, że zachowano ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych*

programów wspierania rodziny w myśl art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto, Burmistrz Miasta Sławno oświadczył, że program na lata 2025-2027 został przedłożony Radzie Miejskiej w Sławnie na sesji w dniu 16 grudnia 2024 r. W czasie kontroli przedłożono projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miasto Sławno na lata 2025-2027 zatwierdzony przez radcę prawnego – **zalecenie jest realizowane**.

- 2) *w rocznych sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny przedstawiać potrzeby związane z ich realizacją zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy; W okresie objętym kontrolą trzykrotnie sporządzono sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Sławno za 2021 r., 2022 r., 2023 r., w których przedstawiano informacje dotyczące kosztów związanych z realizacją programów w kolejnym roku. Burmistrz Miasta Sławno wyjaśnił, że nie było konieczności wykazywania innych potrzeb z uwagi na fakt, że nie pojawiły się inne potrzeby niezbędne do realizacji wskazanych zadań, a wykazane w sprawozdaniach wszelkie podejmowane zadania były kontynuowane w kolejnym roku sprawozdawczym - **zalecenie jest realizowane**. Zespół kontrolny udzielił instruktażu w zakresie przedstawiania w rocznych sprawozdaniach potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.*
- 3) *sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego zgodnie z art. 28a ustawy; W okresie objętym kontrolą audytor wewnętrzny zatrudniony w Urzędzie Miasta Sławno przeprowadził w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie kontrole na podstawie wydanych przez Burmistrza Miasta Sławno upoważnień:*
- Nr 2/2022 z 7.02.2022 r. w zakresie funkcjonowania i wydatkowania środków przez Świetlicę Opiekuńczą „Nasze Wspólne Gniazdo” i Nr 12/2022 z 20.06.2022 r. w zakresie wydatkowania środków oraz funkcjonowania Świetlicy Opiekuńczy „Nasze Wspólne Gniazdo”. Po kontrolach sporządzono protokół kontroli oraz sprawozdanie z przeprowadzonego zadania audytowego z 15.07.2022 r., w których nie została wskazana ocena. Pouczono w tym zakresie.
 - Nr 1/2022 z 7.02.2022 r. w zakresie oceny wspierania rodziny i pieczy zastępczej w latach 2020-2021 i Nr 3/2023 z 17.03.2023 r. w zakresie „Oceny realizacji zadań z obszaru pieczy zastępczej i wsparcia rodziny”. W sporządzonych po kontrolach sprawozdaniach z przeprowadzonego audytu z 5 maja 2022 r. i 7 sierpnia 2023 r. pozytywnie oceniono realizację zadań. W ustaleniach stanu faktycznego znajdowały się także zapisy dotyczące prowadzenia placówki wsparcia dziennego, funkcjonowania Świetlicy Opiekuńczy „Nasze Wspólne Gniazdo”, ilości zapisanych i uczęszczających dzieci, rodzaju zajęć realizowanych w placówce, zatrudnionych osób i spełniania przez nich wymogów ustawy, spełniania przez placówkę wymagań lokalowych i sanitarnych.
- **zalecenie jest realizowane**.

Akta kontroli str. 218 – 320

Podsumowanie ustaleń kontroli

1) stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej i dokonywania analizy ich sytuacji pod kątem zasadności przydzielenia asystenta,
- przekroczenie terminu dokonania okresowych ocen sytuacji rodziny,
- brak udokumentowania monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej od 01.12.2022 r. do 03.04.2023 r.,
- nierzetelne prowadzenie dokumentacji, w tym brak dokumentowania przez pracownika socjalnego wizyt w środowisku zamieszkania rodziny oraz zgłoszeń o zaniedbywaniu dzieci i złej sytuacji rodzinnej, brak informacji dotyczących jednego z rodziców,

2) przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- błędna interpretacja przepisów,
- niedopatrzenie

3) skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- niewystarczające wsparcie dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- błędy formalne,
- naruszenie art. 15 ust. 1 pkt. 15 i art. 176 pkt. 7 ustawy,
- nierzetelne prowadzenie dokumentacji pracy z rodziną przez pracownika socjalnego

4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- Burmistrz Miasta Sławno,
- kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie,
- pracownicy ośrodka.

5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:

- zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji upoważniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

6) wpis w książce kontroli:

- 6/2024

7) wystąpienie otrzymują:

- Burmistrz Miasta Sławno,
- Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Miasta Sławno w zakresie wspierania rodziny

wydaje zalecenia:

znaczące

- 1) po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, przeprowadzać w niej wywiad środowiskowy i dokonywać kompleksowej analizy jej sytuacji pod kątem

zasadności przydzielenia asystenta – art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- 2) monitorować sytuację dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z art. 176 pkt. 7 ustawy;

zwykle

- 1) terminowo dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 15 ustawy,
- 2) rzetelnie dokumentować pracę z rodziną.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Joanna Płachta
Starszy inspektor wojewódzki
Joanna Dunajewska
Inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Znak: WZPS-5.431.3.24.2024.JP

- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)